

1905 — 1930

*Dvacet pět let Spořitelního a záložního spolku
PRO BĚRUNICE A OKOLÍ,
zapsané společenstvo s neobmezeným ručením.*

JUBILEJNÍ
VALNÁ HROMADA

konati se bude dne 16. března

1930.

SPOŘITELNÍ A ZÁLOŽNÍ SPOLEK
PRO BĚRUNICE A OKOLÍ,

zapsané společenstvo s neobmezeným ručením,

zve Vás ku své

ŘÁDNÉ VALNÉ
HROMADĚ,

*která se koná dne 16. března 1930 o půl 2. hod. od pol.
v hostinci p. Jos. Votavy v Běrunicích.*

POŘAD JEDNÁNÍ:

1. Zahájení valné hromady, jmenování zapisovatele a dvou sčitatelů hlasů. Volba stvrzovatele protokolu.
2. Proslov delegáta Ústř. jednoty hosp. družstev v Praze a odevzdání čestného diplomu.
3. Čtení protokolu o předešlé valné hromadě.
4. Zpráva starostova o stavu společenstva a jeho činnosti v roce předešlém.
5. Zpráva dozorčí rady o kontrole hospodaření společenstva a návrhy v příčině účetní závěrky za r. 1929, ohledně použití čistého zisku a propuštění činovníků z odpovědnosti.
6. Návrh představenstva ohledně úrokové míry a úhrnné výše vkladů i výpůjček pro jednotlivce a pro spolek.
7. Doplňovací volby členů představenstva a dozorčí rady.

Účast všech členů žádoucí!

V Běrunicích dne 15. února 1930.

Jos. Mach,
starosta.

Poznámka: Účetní závěrka a zpráva i návrhy dozorčí rady jsou členům spolku u podepsaného starosty vyloženy k nahlédnutí.

Z představenstva vystupuje p. Frant. Liska, rolník č. 10. Z dozorčí rady pánoné: Václ. Pšenička, rolník č. 11 a Frant. Pilař, rolník, č. 134. Vystoupivší mohou být opět voleni (§ 8 stanov).

Našemu občanstvu!

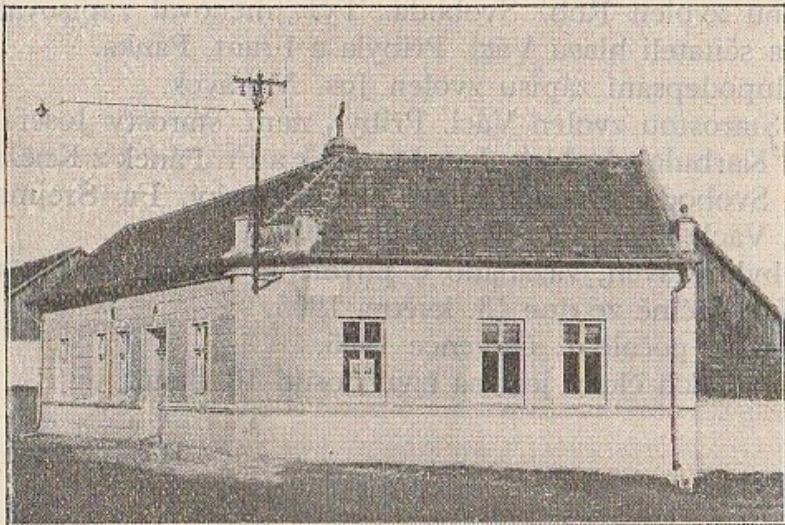
Odevzdávajíce svoji ročenku veřejnosti, chceme objasnití krátce práci a úkol našich Kampeliček. Náš venkov byl dlouho zanedbáván kulturně i hospodářsky. A tento stav měl za následek hromadný útěk z venkova do měst, kde nacházeli lidé snadnější výdělek, lehčí práci a příjemnější způsob života. Aby náš venkov se povznesl, bylo třeba zvýšiti jeho kulturu, osvoboditi venkovana od nejtěžší práce a zabezpečiti mu výtěžek jeho námahy. A že ve všech těchto směrech venkov učinil značné pokroky, za to děkuje z velké části hnutí družstevnímu. Jedním z nejlépe řízených a nejpronikavěji působících odvětví družstevních jsou naše venkovské peněžní ústavy — Kampeličky, jichž síť, dnes již téměř úplná, prostírá se po území celé republiky a jež jsou naší chloubou a kde skutečně jdeme v jedné řadě s národy nejpokročilejšími.

Proti všem jiným výkladům je třeba zdůraznit, že Kampeličky vytvořila v život skutečná potřeba venkova a v tom tkví také příčina jejich úspěchu, neboť, měl-li se náš venkov hospodářsky povznešti, k tomu bylo třeba levného, snadného úvěru, který by byl přizpůsoben zvláštním poměrům venkovským. Zvláště těžce pocífoval venkov nedostatek úvěru v letech hospodářské krize 1880—1900. Nevyhovovaly plně ani spořitelny ani různé typy záložen. Tomuto nedostatku odpomohly teprve Kampeličky, které se u nás začaly zakládati v letech devadesátých minulého století.

Dnes, kdy činnost Kampeliček je již všeobecně uznávána a kdy tvoří silnou složku lidového peněžnictví, těžce pochopíme, co dalo práce, aby byly zdolány všecky obtíže a překážky, než dopracovaly se na dnešní výši. Bylo nutno překonávat neporozumění, konservativnost našeho venkova, nedostatek důvěry, konkurenční nepřízeň jiných ústavů, nedostatek školených činovníků a jiné překážky, aby Kampeličky se vžily a rádně plnily svůj úkol, jehož základní ideou byla myšlenka svépomoci podle hesla Kampelíkova: Jeden za všechny a všichni za jednoho.

A že všechny tyto obtíže byly šťastně překonány, za to naleží náš dík řadě jednotlivců, kteří nezíštně a obětavě dali se do služeb velké myšlenky družstevní nedabajíce často podceňování, výsměchu a nedajíce se odstranit překážkami a přechodnými neúspěchy. Budíž jim za to čest a naše plné uznání. Je to však také z velké části dílem Ústřední jednoty hospodářských družstev v Praze, která svými radami, revisemi, tiskem a často i hmotnou pomocí přispěla k výchově rádných činovníků a stala se silnou oporou a spolehlivou rádkyní přičleněným Kampeličkám. Bez jejího řízení a jejích zásahů nebylo by jistě došlo k tak velkému rozkvětu Kampeliček, které se staly zdrojem hospodářského posílení a rozvoje našeho venkova.

Ale bylo by omylem neb nesprávným doceněním činnosti našich Kampeliček, posuzovati je pouze po stránce úvěrové. Jejich úkol je ještě jiný, výchovný. Učiti pravé šetrnosti a vážnosti k penězům, pěstovati a sliti myšlenku organizační, posilovati význam solidarity a spolupráce, vychovávat k odpovědnosti a posilovati tak myšlenku opravdové demokracie a to i na poli hospodářském. A právě na tomto poli jejich činnosti otevří se daleké široké obzory další jejich práce, která musí stále se prohlubovati a rozšiřovati ku blahu a štěstí našeho venkova.

ZALOŽENÍ NAŠÍ KAMPELIČKY A PRVNÍ VALNÁ HROMADA.

Bylo to takové pěkné, důvěrné, když pokladník před 25 lety potkal rolníka Fr. Libánského, č. 55, který byl také zakladatelem nyní velmi dobře prosperujícího spolku „Svornost“, a rozvinul s ním tuto rozmluvu:

Pokl.: „Ty Kampeličky množí se po Čechách jako houby po dešti. Což my v Běrunicích máme být poslední?“

Rol.: „Ještě se tomu nerozumí. Říkají, že nebude peněz na zápůjčky, a těch bude nevjít.“

Pokl.: „Ať je, však časem se věci změní a bude dosti i vlastních peněz.“

Rol.: „Stále s tím trápíte. Co máme dělati?“

Pokl.: „Zkusili jsme založiti Kampeličku již před 7 lety, a ač bylo dosti těch, kteří tomu počínání přáli, bylo zase několik mocných odpůrců, kteří zmařili provést usnesení výboru Hosp. čtenářské besedy založiti v Běrunicích Spoř. a zál. spolek. Ale od těch dob i tito nepřátelé se obrátili, a jestliže dnes začneme, budou nás všichni podporovati.“

Rol.: „Jak tedy do toho?“

Pokl.: „Pozveme do Běrunic někoho z Ústř. jednoty, svoláme příznivce založení spolku, a třeba jich bylo jen 12, aby stačili na představenstvo, doz. radu a pokladníka, a hned to půjde kupředu.“

Rol.: „Koho nejlépe požádati?“

Pokl.: „Pana říd. uč. Rob. Siegla z Hlušic.“

Rol.: „Tak mu hned napíši.“

Dopis napsán a brzy přišla odpověď, abychom svolali první valnou hromadu na den 7. května 1905.

A sešlo se 19 zakl. členů, totiž: Rob. Svoboda, učitel, Frant. Pánek, Kněžičky, č. 19, Josef Vachek, č. 115, Frant. Knytl, č. 36, Václav Chocenský, č. 76, Václ. Pilař, č. 92, Josef Šafařík, č. 22, Jos. Sobotka, č. 67, Jos. Šantrůček, č. 37, Václ. Přibyl, č. 28, Václav Tichý, č. 80, Fr. Ženatý, č. 38, Václ. Petráček, č. 31, Josef Karbula z Vyklek, Václ. Štěpán, č. 124, Václ. Semirád, č. 100, Fr. Libánský, č. 55, Fr. Šrejma, č. 54 a Jos. Morávek, č. 34.

Valnou hromadu zahájil proslovem p. Rob. Siegl, říd. uč.

Předsedou zvolen Rob. Svoboda. Týž jmenoval zapisovatelem Frant. Libánského a sčitateli hlasů Václ. Přibyla a Frant. Pánka.

Ku spolupodepsání zápisu zvolen Jos. Morávek.

Volby: Starostou zvolen Václ. Přibyl, nám. starosty Josef Vachek, pří-sedícími Jos. Karbula z Vyklek, Jos. Morávek a Fr. Pánek z Kněžiček. Poklad-níkem Rob. Svoboda. Dozorčí rada: Fr. Libánský, Fr. Šrejma, Fr. Knytl, Václ. Tichý, Václ. Pilař, Jos. Šantrůček, č. 37.

Spolek byl ustaven, zažádáno o povolení, kterého se mu také dostalo, výn. fin. řed. v Jičíně ze dne 13. května 1905.

Úřadovati se počalo 1. července 1905.

Ze zakládajících členů jest na živu dosud 10 členů.

R o b. S v o b o d a.

ZEMŘELÍ ČLENOVÉ.

R. 1907: Václ. Tichý, č. 80. R. 1908: Fr. Macura, Běruničky, č. 3, Frant. Rektorys, č. 56. R. 1909: Fr. Libánský, č. 55, Kar. Hochberger, č. 18. R. 1910: Ant. Libánská, č. 55. R. 1912: Václ. Libánský, č. 94. R. 1913: M. Brzáková, č. 133, Jan Zima, č. 43, Václ. Steklý, č. 113, M. Tománková, č. 96. R. 1914: Fr. Mašinda, č. 35, Fr. Ženatý, č. 38. R. 1915: Fr. Libánský, č. 30. R. 1916: Jos. Očenášek, č. 88, R. 1917: Fr. Kysilka, č. 132. R. 1918: Fr. Procházka, č. 72, Barb. Hochbergrová, č. 18, Frant. Semirád, č. 48. R. 1919: Jan Leták č. 123. R. 1920: M. Kazdová, č. 19, Jos. Sobota, č. 67., Jos. Steklý, č. 66, Jos. Přibyl, č. 137, Jan Potměšil, č. 139, V. Tománek, č. 96. R. 1922: Jan Veselý, č. 64, Jiří Votava, č. 111, Anna Etlíková, č. 65. R. 1923: Fr. Pilař, č. 117, A. Štěpánová, č. 69. R. 1924: M. Štěpánová, č. 124. R. 1925: Fr. Matějíček, č. 106, Anna Očenášková, č. 88. R. 1926: Jos. Eliáš, č. 110, Lad. Přibyl, č. 6, Jan Votava č. 111. R. 1927: Fr. Mojžíš, č. 20. R. 1928: Jos. Morávek, č. 34, Jan Štěpán, č. 47, Jos. Svoboda, ml., č. 125. R. 1929: Ant. Tiferna, č. 29.

Jedni členové odcházejí, druzí nastupují jich místa.

Památku zesnulých nejlépe uctíme, když my, žijící, pevně si slibíme, že budeme věrní těm ideovým myšlenkám, se kterými zesnulí přistupovali k spolku, když oddaně a s láskou budeme stavěti na společném díle a vynasazíme se, aby budoucí generace právě tak s úctou a vděčností vzpomínaly na nás, až i my odejdeme do tmy věčnosti.

Člověk nežije, aby se dobré měl a dobré jedl, ale jí, aby žil, pracoval, šetřil pro budoucí pokolení.

Čest budiž jejich památce.

Svůj vždy k svému.

Hle, již dvacetpět let zapadlo
do světlé spolku minulosti,
a vy, kteří jste jich přečkali,
pohlížíte na ně s hrđostí.

Těžké spolku byly začátky,
málo víry se mu dostalo;
však již v prvých letech trvání
udivení velké nastalo.

Malí, velcí pilně nosili
úspory své do Kampeličky,
radost ze vzrůstu svého jmění
měl jak velký, tak i maličký.

A když v neštěstí či v potřebě
byl snad někdo v těžké době sám,
tu náš spolek rychle zavolal;
Pojďte ke mně, rád pomohu Vám.

Nuže, spolku milý, vytrvej,
a k cíli svému pracuj dále,
na to co jsi obci prokázal,
my vzpomínati budem stále.

Vždycky v spolku bude pomáhat
v každé tísně jeden druhému.
Heslem Kampeličky zůstane
dnes i nadále: S v ú j v ž d y k s v é m u!

Rob. Svoboda.

Škola a život.

Ve škole se učí naše děti:
Lépe mnoho věděti, nežli míti.
V životě však za jiným jest heslem,
milé děti, a vy všichni, jíti:
Chceš-li s rodinou svou dobré žít i,
musíš sobě hodně ušetřit i!

VÝNATEK Z DĚJIN OBCE.

Původ jména „Běrunice” osvětlují některé pověsti.

Jedna z pěkných pověstí jest tato:

Na hradě Libici nad Cidlinou občas sídlila knězna Libuše, nejmoudřejší dcera Krokova. Libice má své jméno od ní. Běrunický dvůr odváděl své daně na hrad Libici.

Za tím účelem vybráno poselství, jemuž uloženo poplatky a dary dopravit do Libice, a to v době, kdy tam dlela knězna Libuše.

Jednou přinesli poslové pěkný dar kněžně, a to pět bochníků chleba a mísu medu. Knězna rozradostněna příchyností tou, zvolala radostně:

„Od této doby od vás, beru nic!”

Odtud zůstalo dvoru a osadě jméno „Berunice”, později Běrunice.

Pravdivější původ jména, ovšem také dle pověsti, jest tento:

Hned po příchodu praoctce Čecha do vlasti naší zabral krajину v místech, kde leží Běrunice, pro sebe a pro svůj rod vladky Berun, který prý v polích, nyní „Na Sedličkách” zvaných, vystavěl si tvrz. Tvrz ta jest ovšem dávno zaniklá, ale jsoucnost její dosvědčuje, že před 40 lety při hledání kamene pod hlinou přišlo se na zbytky zdi, která pravděpodobně pocházela ze základů hradeb.

Od vladky Beruna obdržela pak jméno osada, jež v blízkosti tvrze byla založena.

Z uvedeného jest viděti, že naše osada jest jedna z prvních a nejstarších osad v Čechách.

Tvrz Na Sedličkách zanikla nadobro a založena později nová, blíže osady, a to v místech, kde se nyní říká „V sadě”. I tato však byla zbořena a někdy ku konci 18. století postaven nový dvůr, nynější, jehož základem byla stará budova, dosud stojící, a nazvaná „ratejna”.

Správné jméno jest tudíž Běrunice. Dříve říkalo se také Běronice (a neznalci dosud toho jména užívají), nebo Velké Běrunice i také Kostelní Běrunice. Říkalo se Velké Běrunice a Malé Běrunice, t. j. osada malá, asi 1 km na sever od Běronic. Této osadě nyní se říká Běunička a tak přívlastek „Velké” Běrunice stal se zbytečným.

O prvních obyvatelích Běronic není známo ničeho.

Ve spise Aug. Sedláčka „Hrady, zámky a tvrze” jest zmínka o Běunicích teprve ve 14. století.

V ní se praví: Na tvrzi seděl v l. 1354—1366 vladky Slavík z Běrnice, jenž se připomíná jako patron zdejšího kostela.

Odtud je již určitá souvislost mezi různými držiteli zdejší tvrze.

Ve farní kronice jest zajímavý zápis ze zač. 15. století:

R. 1415 postoupeny byly Běrunice Jarošovi z Libře, který dvůr zpustošiv, postoupil jej r. 1418 Petrovi z Chlumu. Bratr Petrův Jaroš vpadl do dvora, obilí vymlátil a tvrz ztekl. Po jeho smrti přišel sem opět Petr a pobrav ještě, co zbylo, odejel z tvrze.

R. 1420 začaly husitské bouře a r. 1429 v noci kdosi tvrz spálil a zpustošil.

Jak ojedinělá zpráva svědčí, byla postavena nová tvrz nad bývalým rybníkem Adámkem (na vršku nad studánkou), kde se říkalo a snad dosud říká „Na zámečku“.

V pamětech Frant. Libánského, obchodníka starým železem (témař před 50 lety), čteme:

Na vršku býval za mého mladí kolem „zámečku“ čtyřhranný val s hlbokým příkopem. R. 1863 obec pozemek pronajala Václavu Velechovskému. Týž příkopy zaházel, tvrziště rozkopal a proměnil v pole. Při kopání nalezl střepy hliněných nádob, velký rendlík hliněný, kusy drátu a j., vesopod byl samý popel. Nalezené věci zaházel nálezce opět hlinou.

Lidová pověst praví, že ze zámečku šla dřevěná krytá pavlač až po běrunický dvůr. Po ní chodívali ze zámečku do Běrunic do kostela.

Posloupnost držitelů Běrunic jest potom nepřetržitá až do nynějších majitelů Černínů z Chudenic.

Vrchnosti chtějíce pro dvory své získati robotníky, stavěly během XVIII. věku ve vsi domky, propůjčujíce je domkářům, kteří se zavázali konati 21 den pěší roboty a 16 dní „lásky“ (práce v lesní kultuře), za dříví a stelivo. Vrchnost dymokurská zřídila 14 baráků, jiné vrchnost chlumecká, již byli poddáni 2 sedláci a 2 chalupníci; 8 stavení rozbořených (r. 1715).

Přibývalo však i domků na pozemcích obecních a spory mezi baráčníky „panskými“ a „obecními“ dlouho se vlekly.

Pamětníci vzpomínají i posledních dob roboty, kdy vrchní Macháček nutil domkáře „obecní“ k 12 denní robotě a podruhy k 8 denní. Bráničí se chuťasy zavíral do vrátnice a dal bíti.

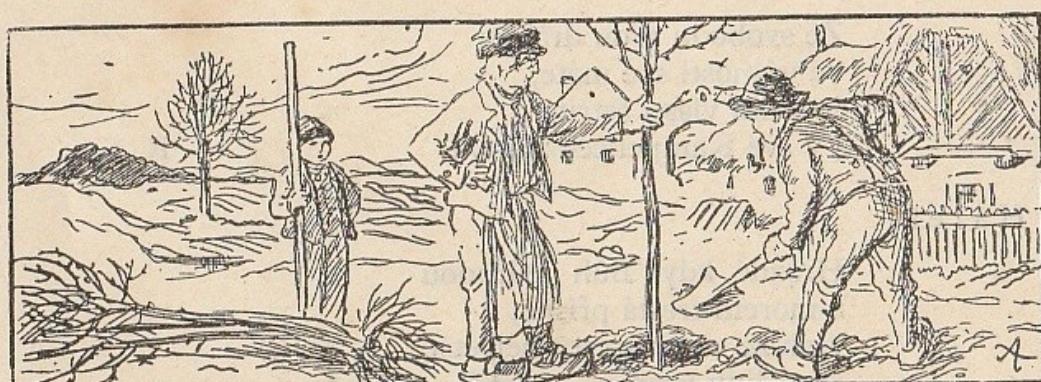
Z paměti Fr. Libánského:

Baráčník Libánský, jenž nechtěl sklonit hlavy před všemocným pánum a nepodepsal závazku, byl zavřen po 4 neděle ve vrátnici dymokurské a týdně dostával — 10 ran holí! To bylo již kol r. 1840.

A dnes? Svoboda, demokracie, volnost slova, vše, čeho lidé v svém prospěch mohli dosáhnouti.

Važme si toho, milujme a podporujme tělem i duší tu naši drahou, mladou republiku.

Rob. Svoboda.

Ty víska naše.

Zvolna p

1. *Ty víska naše milá, u pro-střed na-sích polí, v tvých*
domcích žál a starost tak zprudka ne-za-bo-ú, tak
zprudka ne-za-bo-lí.

p rit.

Uprostřed návse stojí
ta naše škola milá,
jež rozum, duši naší
[jen dobrým zušlechtila.]

A vedle kostel bílý
na kopci malém stojí,
vzpomínky blahé k němu
[nás všechny téměř pojí.]

Zde jako malá děčka
jste mnozí křtěni byli,
tu nejen k svatbám zvony,
[i k pohřbům odzvonily.]

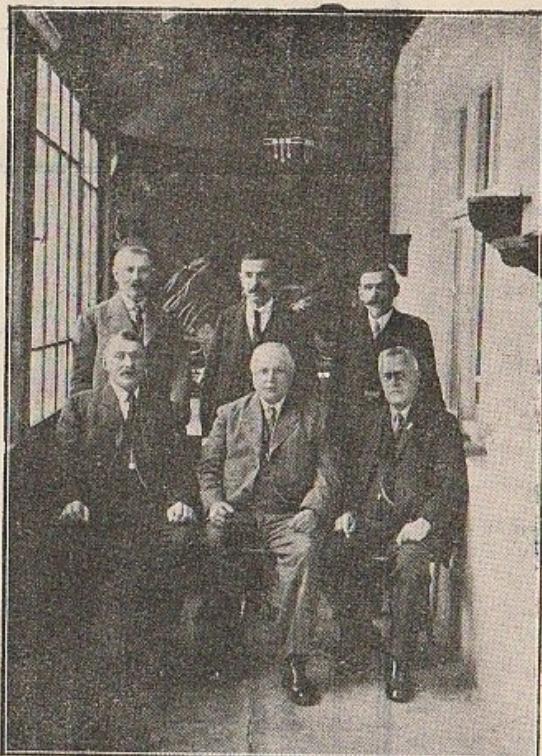
Zde těžké práci polní
jste potu znoje dali,
zde v půdě české, naši,
[vždy k národu jste stáli.]

Že svobodu svou drahou
ve vážnosti své máte,
jméním vlasti šetříte
[v své Kampeličce zlaté.]

R. S.

Vít. Hálek:

Hrozné, když Bůh neúrodou
a morem trestá přísně,
však ze všech trestů největší,
když lidu vezme — písň.

I.

II.

I. Představenstvo a pokladník:

Zleva napravo:

A) Sedící: Jan Janda, předsedící a rolník, č. 57, Josef Mach, starosta a rol. č. 78, Rob. Svoboda, pokl., říd. uč., v. v., č. 163. B) Stojící: Fr. Liska, nám. starosty, rolník, č. 10, Jos. Steklý, předsedící, rolník, č. 79, Frant. Šafařík, předsedící, rolník, č. 56.

II. Dozorčí rada a hospodář:

Zleva napravo:

A) Sedící: Václav Pšenička, rolník, č. 11, Al. Steklý, předseda, rolník, č. 96, Fr. Ženatý, nám. předsedy, rol., č. 38. B) Stojící: Václav Pilař, hospodář, rol., č. 92, Fr. Jirsák, rolník, č. 28, Fr. Štěpán, rolník, č. 96, Fr. Pilař, rolník, č. 134.

ÚČET POKLADNÍČNÍ ZA ROK 1929.

Příjmy	Kč	h	Vydání	Kč	h
Horovost pokladní z roku předešlého	3.390	14	Vrácené závodní podíly	30	—
Splacené závodní podíly	80	—	Vyplacené vklady úsporné	145.037	55
Přijaté vklady úsporné	340.235	50	Vyplaceno na běžných účtech	167.317	75
Přijato na běžných účtech	159.006	25	Složeno u Ústřední jednoty	362.355	90
Přijato od Ústřední jednoty	216.400	53	Poskytnuté zápojky	230.200	—
Na zápojkách splaceno	183.300	—	Úroky ze vkladů a běžných účtu	31.431	75
Úroky ze zápojek a běžných účtu	40.649	10	Úroky jiné	2.893	23
Úroky od Ústřední jednoty	150	—	Odměna pokladníkova	1.200	—
Úroky z cenných papírů a jiné	526.80	—	Jiné výlohy	43.453	46
Jiné příjmy	42.271	97	Hotovost pokladní 31. prosince 1929	2.090	65
				986.010	29

Obrat pokladní v r. 1929 činil Kč 1,969.929-93.

ÚČET ZTRÁTY A ZISKU V R. 1929.

Ztráta	Kč	h	Zisk	Kč	h
Přiděl rezervnímu fondu	1.732	41	Převod zisku z roku předešlého	2.025	16
Odpisy kursovní a jiné	265	—	Zisk kursovní	—	—
Úroky ze vkladů a běžných účtu	33.943	02	Úroky ze zápojek a běžných účtu	45.645	60
Daň dchodová a příspěvek Zvláštnímu fondu	292	75	Úroky od Ústřední jednoty	—	—
Režie a osobní	1.500	—	Úroky z cenných papíru	479	20
b) věcná	3.098	81	Úroky jiné	—	—
Různá vydání	6.500	—	Zápisné	8	—
Čistý zisk za rok 1929	2.454	78	Různé příjmy	1.628	81
	49.786	77		49.786	77

VÝKAZ JMĚNÍ KU DNI 31. PROSINCE 1929.

Počátkem roku 1929 čítal spolek	158	členů se 158	podíly
V roce 1929 přistoupilo	8	členů s	8 podíly
úhrnem	166	členů se 166 podíly.	
Během roku ubylo	3	členi	s 3 podíly
Zbylo tudíž koncem roku 1929	163	členů se 163 podíly.	

Alois Steklý,
předseda doz. rady

Rob. Svoboda,
pokladník.

Frant. Liska,
nám, starosty:

Frant. Štěpán, Václ. Pšenička, Fr. Pilař, Fr. Jirsák,
členové dozorčí rady.

PŘEHLED ČINNOSTI SPOR. A ZÁL. SPOLKU PRO BĚRUNICE A OKOLÍ ZA LÉTA 1905—1929.

Rok	Vklady	Běžné účty	Zápujčky	Zápujčky	Cenné papíry	Úroky připсанé	Reserv. fond	Obrat pokladní
	Vklady	Vklady	Zápujčky					
1905	3.400	—	—	7.012	—	10	—	21.576
1906	8.742	—	—	11.047	254	—	—	65.285
1907	11.474	—	—	22.392	361	—	—	66.123
1908	18.446	—	—	30.820	499	298	118.614	118.736
1909	13.469	—	—	40.612	652	462	119.397	119.397
1910	29.578	—	1.398	40.916	760	772	221.546	221.546
1911	27.672	—	2.356	48.973	1.144	1.105	277.366	277.366
1912	21.064	—	1.619	47.622	847	1.565	162.364	162.364
1913	19.171	—	4.410	45.032	873	1.471	115.740	115.740
1914	17.389	—	4.390	45.321	777	1.813	120.859	120.859
1915	23.641	—	15.181	35.759	934	931	2.080	198.950
1916	36.075	—	4.311	22.449	2.449	1.082	2.080	142.375
1917	59.647	455	4.830	13.067	4.315	1.696	2.116	662.892
1918	103.262	2.124	2.015	7.180	5.864	2.203	2.138	309.069
1919	137.389	—	16.801	9.010	6.844	564	1.424	899.704
1920	163.511	2.544	—	34.620	11.174	3.466	2.537	778.028
1921	267.472	—	20.644	86.400	11.166	8.196	2.822	644.139
1922	312.765	—	18.310	89.200	12.404	10.510	4.449	714.404
1923	399.071	2.793	18.032	72.500	11.404	12.214	6.024	1,389.114
1924	367.505	3.221	20.972	177.745	11.289	13.114	9.236	1,817.023
1925	335.240	15.768	91.668	357.700	14.552	13.899	14.463	1,289.018
1926	328.590	10.652	140.559	411.750	16.090	14.763	21.866	1,746.681
1927	408.756	3.765	110.618	428.980	5.010	17.427	30.416	1,736.142
1928	537.442	11.043	126.530	465.330	3.300	22.987	33.515	1,969.929
1929	732.640	13.427	137.226	512.230	3.300	29.472		

VÝKAZ JMĚNÍ KU DNI 31. PROSINCE 1929.

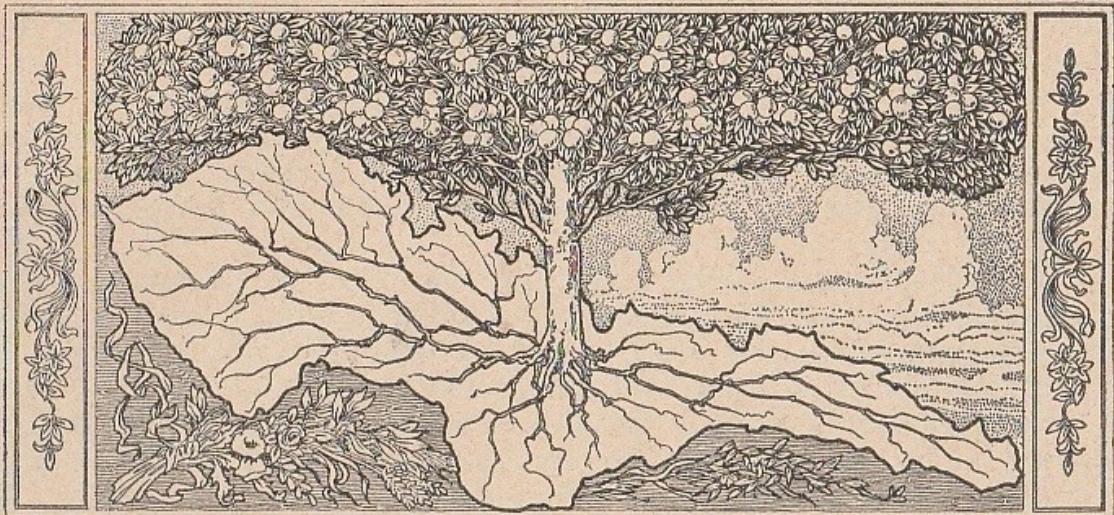
Počátkem roku 1929 čítal spolek	158 členů se 158 podíly
V roce 1929 přistoupilo	8 členů s 8 podíly
úhrnem	166 členů se 166 podíly.
Během roku ubyli	3 členi s 3 podíly
Zbylo tudíž koncem roku 1929	163 členů se 163 podíly.

Alois Stekly,
předseda doz. rady

Rob. Svoboda,
pokladník.

Frant. Liska,
nám. starosty:

Frant. Štěpán, Václ. Pšenička, Fr. Pilař, Fr. Jirsák,
členové dozorčí rady.

„Družstevnictví směruje ke hvězdám,
tkvi však současně v zemi.“

Ch. Gide.

Družstevnictví.

Každý člověk má přirozenou snahu, aby zlepšil svůj hospodářský stav. To je zdravé sobectví, které nikdo nemůže vyčítati. Ale i rozum i zkušenost učí, že nejbezpečnější cesta k tomu není jen starost o sebe, ale současná péče o to, aby všem ostatním se dařilo lépe, protože tím jeho vlastní štěstí a spokojenost jsou bezpečnější. Proto také lidé odjakživa se sdružovali ve větší nebo menší společnosti, aby byli bezpečnější nejen před cizinci, ale také před hladem a nouzí. Ale společnost je výhodna nejen v tomto směru, nýbrž i v budování nových, všem užitečných zařízení a proto dokáže nepoměrně více než jednotlivec.

Také v hospodářském boji je běda samotnému. Při tom si musíme uvědomiti, že v tomto boji neplatí žádná mírumilovnost, protože se útočí na každého, a čím více jednotlivec i stav ustupuje, tím více se na něho útočí. Zde není žádného milosrdenství.

Zemědělský stav z důvodů, na něž zde není místa, je v tomto boji slabší a následkem místní i organisační roztríštěnosti nemůže útočiti, musí se spokojiti obranou před vykořisťováním.

Proto také všechny druhy našeho družstevnictví byly vyvolány hospodářským útiskem od kruhů silnějších a pohyblivějších.

Kampelicky jsme zakládali, abychom venkovu, především zemědělství, opatřili levnější úvěr, než nám před 40 lety poskytovali soukromníci i různé ústavy. Nikoho nenapadlo selskými úsporami útočiti na jiné stavy, ale chtěli jsme si venkovské úspory lacino půjčovati. Při tom nám nešlo vždy jen o sazbu úrokovou, nýbrž také o vedlejší výlohy při opatřování úvěru.

Skladištěnimi družstvy chtěli jsme jednak opatřiti si dobré zboží za přiměřené ceny, jednak učiniti přítrž nemožným poměrům na obilním trhu. Tam nerozhodoval rolník-výrobce, ale obchodník-zprostředkovatel. Jak to vypadalo, ví každý starší rolník ze smutné zkušenosti, mladší mohou se poučiti z filmu „Jindy a nyní“. Přílišný útisk cenový přinutil rolnictvo k svépomoci. Protože při tom nejvíce trpěl střední a malý zemědělec, sdružoval se právě on, kdežto

velcí statkáři se o družstva nestarali, protože prodávali na vagony a dovedli si nalézti spojení se spotřebiteli sami.

V Polabí pěstovali čekanku; ale sušili ji jiní podnikatelé, kteří diktovali rolníkům ceny. Když ceny klesaly tak, že rolníci při nich obstáti nemohli, zřídili si družstevní sušárny sami a zlepšili si ihned své postavení, protože se sušenou čekankou mohli být zdrženlivějšími v nabídce zboží.

Podobně, když se mlékaření v nedostatku odbytu stalo nevýnosným, byly zakládány mlékárny, aby se zemědělec-výrobce sblížil s městským spotřebitelem, aby mu dodal zboží lépe zpracované než dosud a případně aby mléko zpracoval na výrobky trvanlivější.

Nutnost užívat strojů a nedostupnost jich pro jednotlivé zemědělce vedly k zařizování strojních družstev. Družstvo si stroje snáze pořídilo a více jich využilo než jednotlivec.

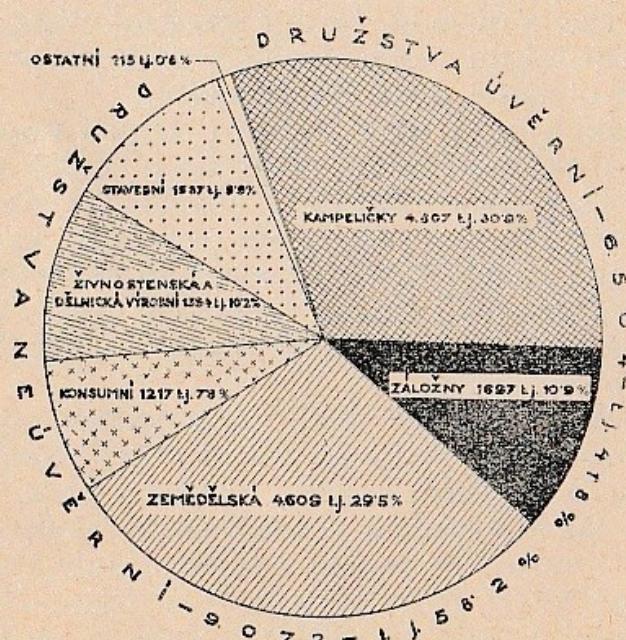
A tak to všude a ve všech směrech byl útisk a bída, které zemědělství nutily do družstevních organizací, kterými mělo se rolnictvu pomoci a nikomu nic nebrati, leda příležitost k vykořisťování.

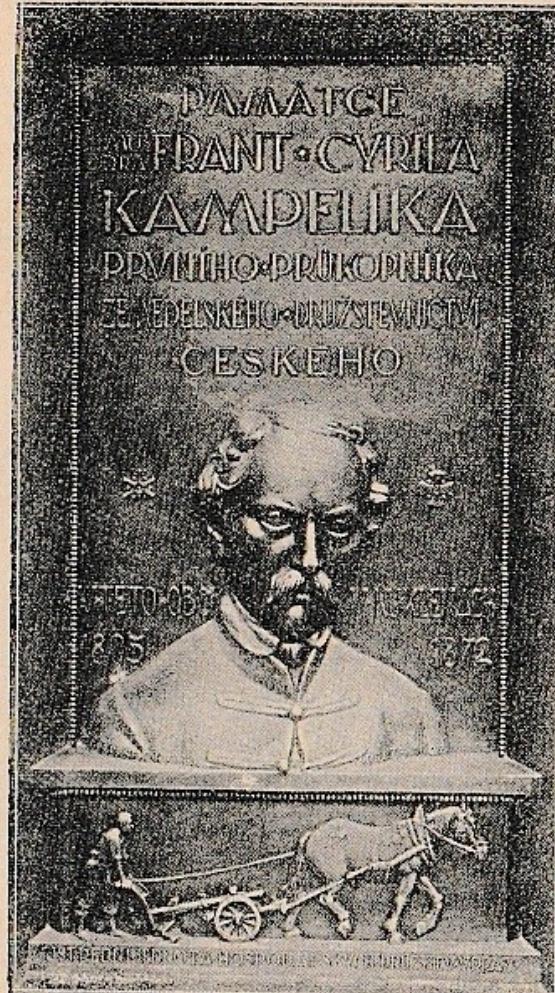
Naše družstevnictví v Ústřední Jednotě hospodářských družstev soustředěné se rozvinulo tou měrou, že je pýchou našeho zemědělství a že podle pravdy i družstevnictví jiných států se může mnohem učiti od nás, jako my jsme se dříve učivali v cizině. I dnes studujeme stále cizí zkušenosti, porovnáváme se svými a přijímáme ochotně, co lepšího vidíme.

To se neděje pro to, aby rostla Ústřední Jednota, ale aby mohla více zemědělství a tím celému venkovu prospívat. Proto také mají zemědělci své družstevnictví sledovati, s ním spolupracovati a je v jednotlivých složkách zdokonalovati. Kdo pomáhá společenstvu, ať je to Kampelička nebo družstvo, pomáhá sobě. Kdo se domnívá, že dnes družstevnictví nepotřebuje, ať si uvědomí, že je může potřebovat později.

ROZDĚLENÍ DRUŽSTEV V ČSR.

ÚHRNNÝ POČET K 1. LEDNU 1928-1937 DRUŽSTEV

PAMÁTCE KAMPELÍKOVĚ.

V den 50. výročí smrti Kampelíkovy († 1872) odhalena byla v obci Syřenově u Jičína péčí Ústřední jednoty hospodářských družstev v Praze pamětní deska hospodářskému buditeli českému MUDr. Frant. Cyrilu Kampelíkovi. Jeho památka zasluguje, abychom jí stále vzpomínali a vděčně vzdali uznání dílu našeho prvého družstevního průkopníka.

Kampeličky.

F. C. Kampelík byl toho názoru, že koláturní spořitelny i hospodářství i živnostníkům pomohou. Proto jsme si také *Kampeličky* zakládali, aby si venkov své peníze spravoval sám, aby na nich sám vydělával, sám sobě lacino, t. j. za malý úrok a bez zbytečných vydání půjčoval a také jejich prostřednictvím společně nakupoval, hlavně dokud bylo málo družstev skladištních.

Nynější pokolení, které zná Kampeličky v jejich rozkvětu, není si vědomo jejich významu, protože neví, jak zle bývalo na venkově jak po stránce spořitelní, tak po stránce záložní. Těžko je si nyní představiti, co peněz kdysi zahálelo, co jich bylo zbytečně vydáno, co se jich ztratilo, bylo ukradeno, shořelo a podobně, protože nebylo příležitosti je uložit. Ještě dnes se najdou peníze někde za trámem, pod cihlou, protože, kdo je schoval, neměl pokdy nebo příležitost o nich pověděti, a tak jsou zmařeny, ačli to nejsou stříbrňáky. A co se ztratilo na úrocích!

Udržuje se podání, že jindy lidé půjčovali nejraději beze svědků, bez dluhopisu. Tomu prvnímu bychom věřili bez výjimky, to druhé zase bylo výjimkou. Tajně se naši předkové dlužívali vesměs, ale často na směnky. Před 40 roky přišlo v jediném okresu v severozápadních Čechách za rok

18 selských statků na buben. Při tom možná se dlužili peníze svých sousedů, ale ani jedni ani druzí o tom nevěděli.

Kampeličky sbírají peníze na venkově vydělané a ušetřené a půjčují je za mírných podmínek zase potřebným venkovánům. Jedni mají užitek, že snadno, bez pochůzku a ztráty času spoří i po malých částkách, druzí v případu potřeby zase snadno, bez výloh, ztráty času a pochůzku nalézají pomoc. Oběma je při tom dobré a celku prospívá, že zisk zůstává doma.

Kampelička je samosprávná hospodářská obec, sestávající z uvědomělých dobrovolných členů. Je spravována svobodně volenými zástupci členů, z nichž jedni — představenstvo — obec řídí, druzí — dozorčí rada — kontrolují, a pokladník je při tom výkonou silou. O Kampeličce rozhodují lidé naší důvěry, neboť s nimi souhlasí nejen ti, kteří je volili, ale také ti, kteří do valné hromady nešli, protože neměli nač si naříkat. To ovšem nelze chváliti, protože na valnou hromadu jít a o Kampeličku se zajímati je povinností každého člena, ať je spokojen nebo nespokojen.

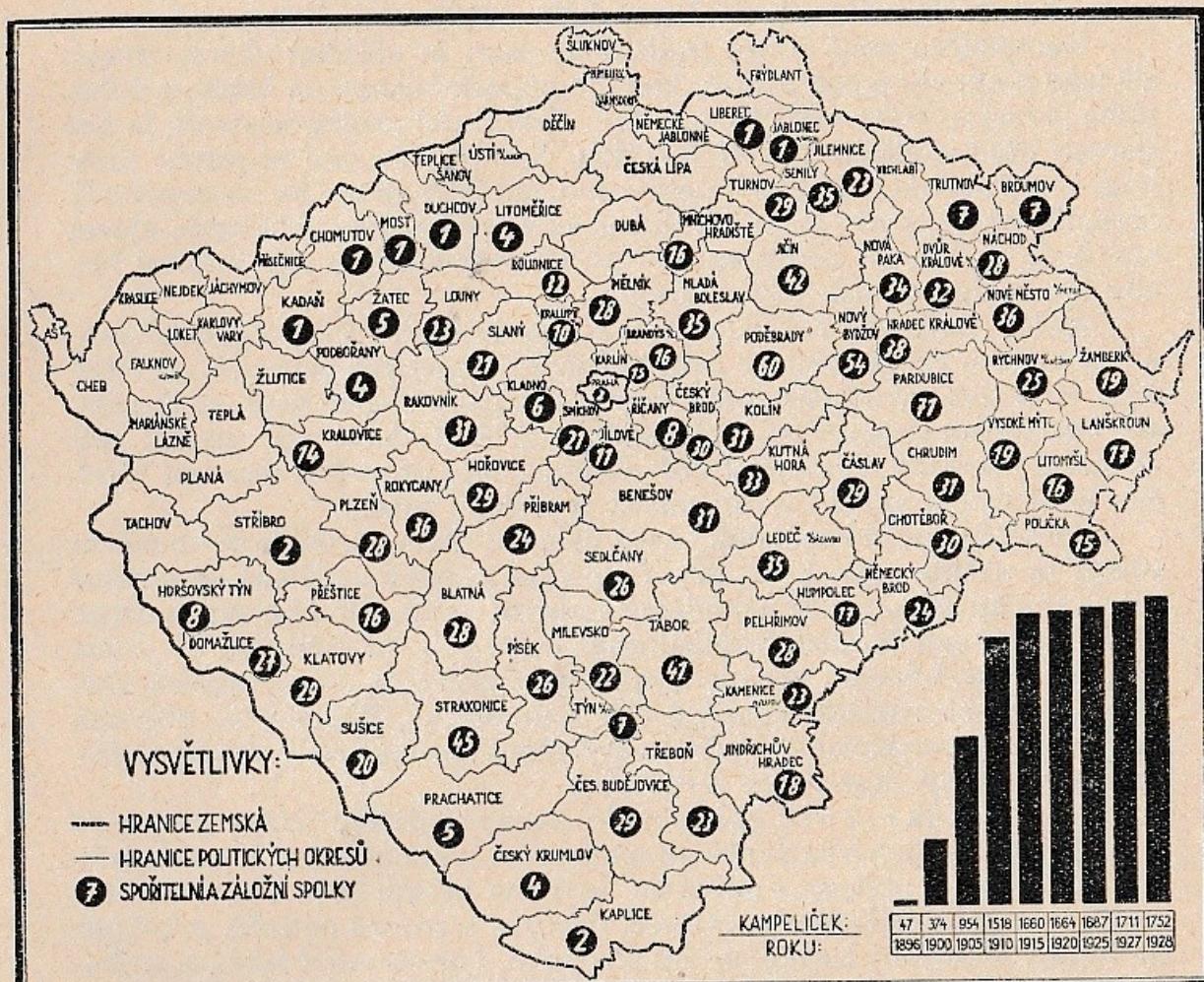
Kampeličky se zdařily. Jsou ovšem také spolky slabé vinou bud činovníků nebo členstva, ale těch je celkem málo. Ze 1750 Kampeliček, jichž 90% je dobrých a výborně vedených, je mnohem více než slabě si počínajících. Nynějšími kursy pro pokladníky se tento poměr stává stále příznivějším.

Je povinností jak volených činovníků, tak členstva starati se, aby Kampeličky nejen rostly, ale také se zdokonalovaly.

ÚDAJE O STAVU KAMPELIČEK K 31. PROSINCI 1926.

	Všechny Kampeličky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku		Z toho Kampeličky sdružené v Ústřední jednotě hospodářských družstev	
	Počet Částka	v %	Počet Částka	v %
Počet Kampeliček	4.027	100	1.701	42.2
Počet členů	537.602	100	198.732	37.-
Závodní podíly v Kč	8,533.000	100	2,720.000	31.9
Reservní fondy v Kč	60,535.000	100	30,305.000	50.1
Počet vkladních účtů (vkladatelů)	1,261.908	100	523.264	41.5
Vklady na knížky a běžné účty v Kč	3.905,532.000	100	1.722,306.000	44.1
Počet dlužníků	308.301	100	104.180	33.8
Veškeré záplýjky v Kč . . .	2.045,732.000	100	701,474.000	34.3
Obrat pokladní v Kč	6.610,986.000	100	2.957,735.000	44.7

SPOŘITELNÍ A ZÁLOŽNÍ SPOLKY, PŘIČLENĚNÉ K ÚSTŘEDNÍ JEDNOTĚ
HOSPODÁŘSKÝCH DRUŽSTEV V PRAZE, DLE STÁVU K 1. LEDNU 1929.
(ROZDĚLENÍ DLE POLITICKÝCH OKRESŮ.)

STAV VKLADŮ VŠECH PENĚZNÍCH ÚSTAVŮ V ČECHÁCH,
NA MORAVĚ A VE SLEZSKU. - VKLADY V MILIONECH Kč.

	1900		1913		1926	
	Částka	%	Částka	%	Částka	%
1. Kampeličky při ÚJHD.	8.7	0.4	125.6	2.5	1.722.3	4.6
2. Kampeličky všechny (pod 1) uvedené v to po- čítaje)	55.3	2.2	395.3	8.0	3.905.5	10.3
3. Okres. hosp. záložny .	82.8	3.3	232.4	4.7	2.675.9	7.1
4. Spořitelny	1.489.7	59.8	2.801.9	56.7	13.663.8	36.1
5. Občanské a živnostens- ké záložny	731.7	29.3	1.066.9	21.6	8.649.0	22.8
6. Banky	133.9	5.4	447.4	9.0	8.978.2	23.7
Dohromady	2.493.4	100	4.943.9	100	37.872.4	100

Vklady.

Vkládati do Kampeličky je oprávněn a mrvně povinen každý občan z obvodu, jenž má peníze, kterých může třeba jen na krátkou dobu postrádati. Ukládati může do Kampeličky každý, ať je členem nebo není.

Kampelička není pouze pokladnou, kam se ukládají vklady trvalé, ale také úschovnou pro peníze, kterých nepotřebujeme na krátkou dobu, třeba jednoho týdne neb čtrnácti dnů. Kdo si dal peníze schovati, je bez starosti před zlodějem i před nehodou. Kampeličce zase se peníze často hodí k výplatě vkladu nebo k poskytnutí zápůjčky, která by na nepohodlí dlužníka mohla být vyplacena třebas až za týden. Pro vkladatele hlavní věcí jest, že nemusí peněz opatrovati. Ovšem musí to při vkládání říci, aby mu mohly peníze být opatřeny.

Každý venkovan má ukládati u svého domácího venkovského ústavu, neboť musí si pamatovati, že každý ústav na vložených penězích vydělává a že tento zisk má zůstat doma v obci. Je v zájmu nejen venkova v celku ale i každého jednotlivce, vkladatele a zvláště člena, aby spolek měl vkladů co nevíce. Čím větší zisk Kampeličky, tím větší rezervní fond, tím větší jistota vkladů a tím menší pro členy ručení.

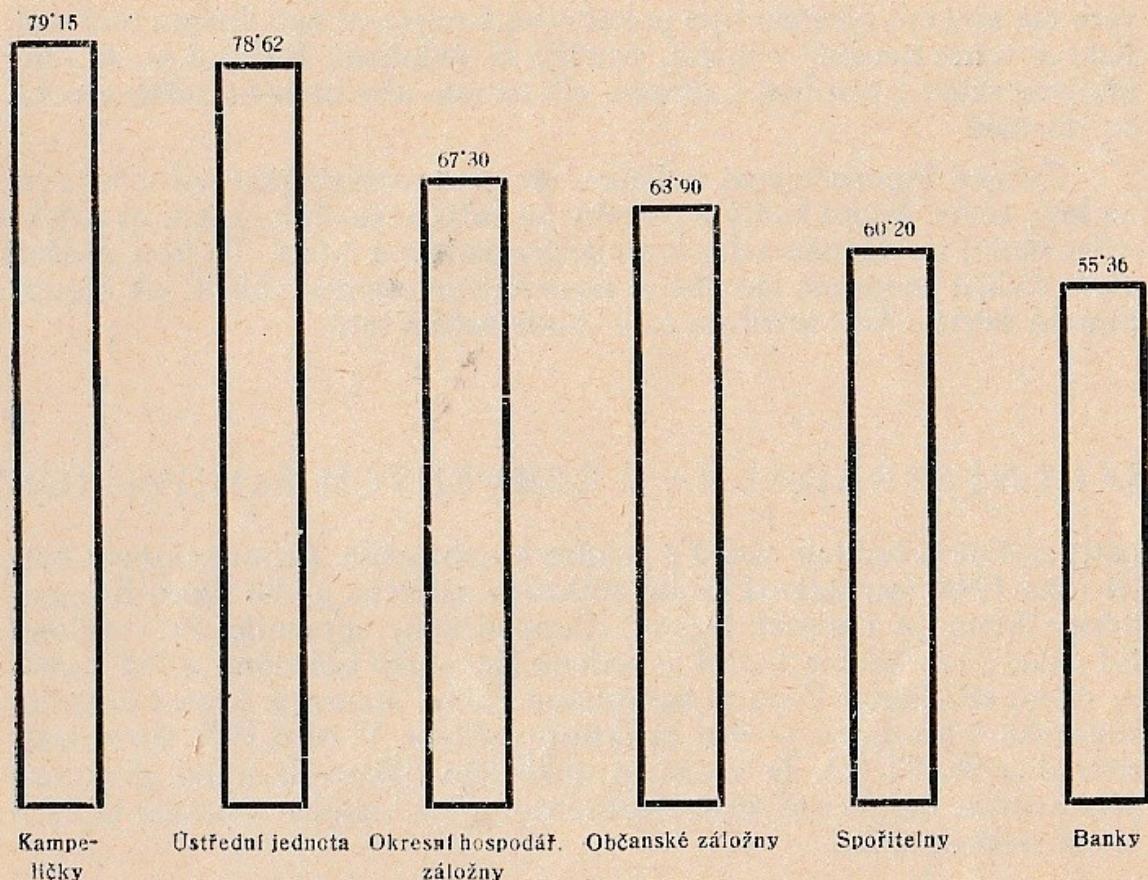
Pošetilá je mezi vkladateli bázeň ukládati doma, protože by to někdo věděl, že ukládá nebo kolik má. Za peníze poctivě vydělané se nemusí nikdo styděti. Ostatně se nebudeme s nikým vaditi, kdo část svých úspor uloží do okresní hospodářské záložny, když jich má tolik, že by doma byly nápadny. Okresní záložny hospodářské jsou také ústavy zemědělské, třeba na jiném základě založené než Kampeličky. Přejeme si, aby oba druhy našich peněžních ústavů si navzájem nekonkurovaly a si nepřekážely, oboje mají dost místa k rozvoji.

Kampelička je pro vkladatele nejvhodnější ústav pro svou blízkost, takže docházka doní není spojena se žádnou ztrátou času, alzetedy ukládati i takové obnosy, s nimiž jít do města nestojí za to. Při vyzdvihování peněz zase není potřeba vybíratí více, než je zrovna potřebí, právě pro to, že bez zdržování lze tam jít zas po druhé. Tím se ušetří také na úroku.

Ostatně nejhlavnější věc při ukládání úspor není výše úroková, ale bezpečnost vkladu. Zde platí stará otázka, je-li komu milejší dobré jísti nebo dobré spáti. Kdo chce první, ať hledá vysoký úrok, kdo dává přednost klidnému spánku, ten hledá větší bezpečnost. *Kampelička* svým neomezeným ručením dává poměrně největší jistotu. Vyšší rezervní fond pak zvyšuje jistotu a činí neomezené ručení méně závazným. V obvodu Kampeličky nemělo by být rodiny, která by neměla aspoň jednu vkladní knížku. To je tím snadnější, že Kampeličky přijímají i drobné vklady, jež by se u větších ústavů s úřednictvem ani nevyplácely.

Jak lze pohodlně ukládati? Své úspory můžete ukládati do Kampeličky nejen v úředních hodinách, nýbrž i kdykoliv jindy prostřednictvím všech poštovních úřadů, a to pomocí složenek poštovního úřadu šekového, které Vám na požádání v potřebném počtu Kampelička ochotně vydá. Složenky můžete také přikládati ke svým účtům, můžete hned v městě, kde tržíte za své plodiny, peníze bez výloh do Kampeličky poštou zasílati, aniž jste nuceni domů je přenášeti a uschovávat. Také úroky a splátky ze zápůjček můžete Kampeličce vyrovnávatí tímto způsobem.

ZE 100 KČ VÝTĚŽKU VRÁTI VKLADATELŮM NA ÚROCÍCH:

Tabulka tato vyňata jest ze spisu Dra Lad. Fr. Dvořáka „Hospodářský a finanční vývoj dneška a naše zemědělství“. Znázorňuje podle úředních statistických dat z r. 1924, jaký díl svého výtěžku v ráti jednotlivé peněžní ústavy svým vkladatelům na úrocích ze vkladů. To, co chybí do každých 100 Kč výtěžku, zůstává v podniku peněžním.

Vklady školní mládeže.

Dojmy a zvyky mládí jsou nejtrvalejší. To platí i o spoření. Proto je potřeba již děti navykati, aby peníze měly, ale jich neutrácely, nýbrž je ukládaly. Organisovati dětské úspory je úkol nesnadný a zkusili jsme již více způsobů. Zdá se, že nejlepší je spoření ve škole za pomoci učitelstva. Je s tím spojena ovšem práce, ale také zásluha. Šetrnost je spojena s tolika občanskými ctnostmi, že ji škola pěstovat musí, nechce-li se minouti svým účelem.

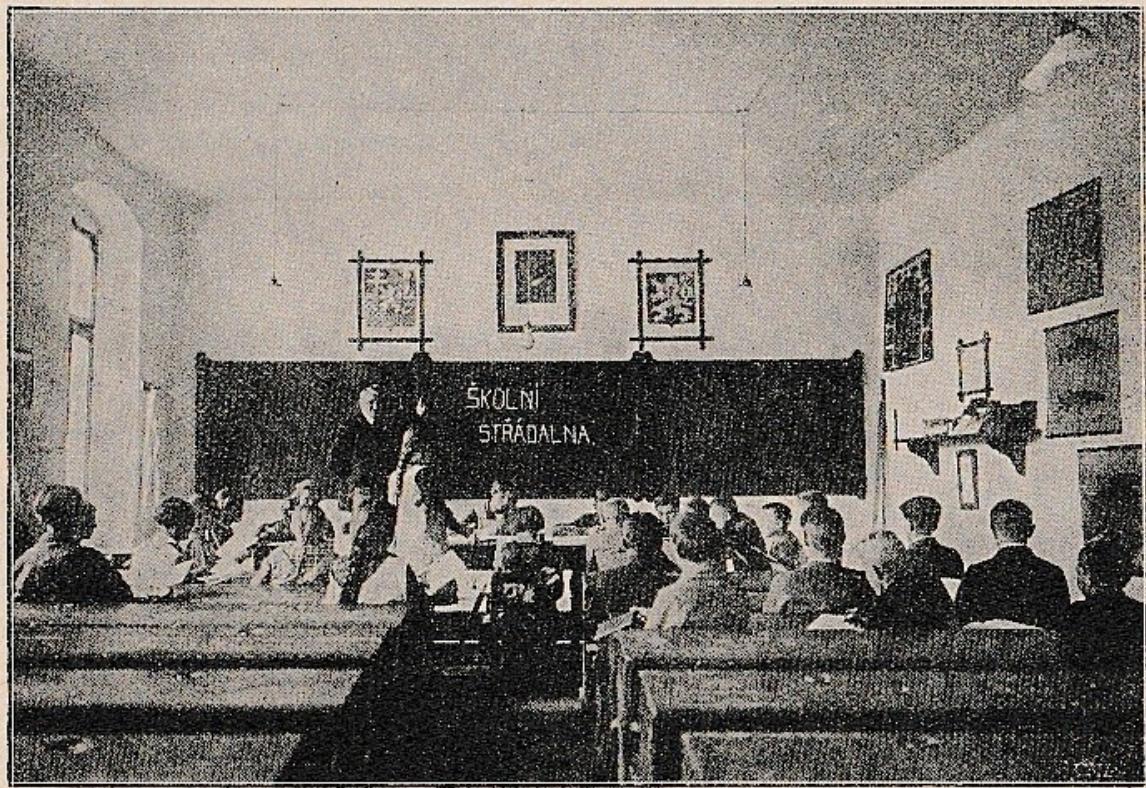
V krátké době vyjde krásná knížka o školních spořitelnách pro poučení učitelstva i Kampeříček, které musí školní šetření podporovati dle možnosti.

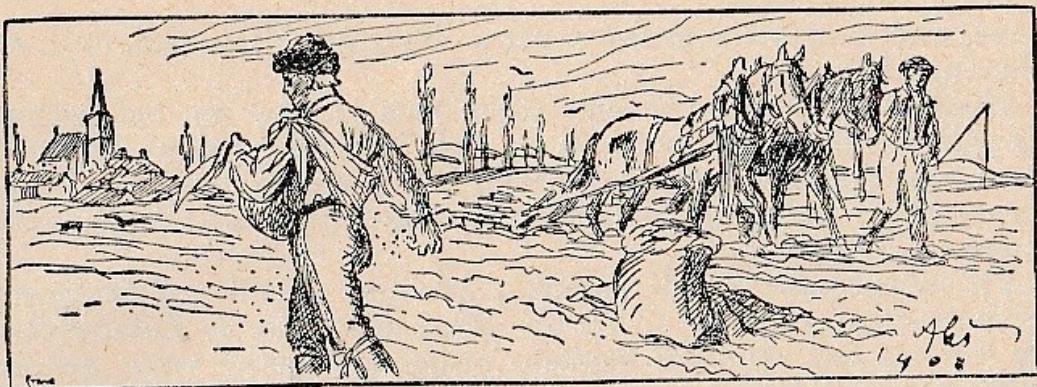
Rodiče mají pomáhati probouzení šetrnosti u dítěk dle možnosti. Dítě si musí zvykat s penězi zacházeti, nad nimi panovali, tak aby mu přestaly býti pokušením k mlsnosti neb jinému utrácení. Kdo se tomu nenaučí v mládí, později to nedohoní. Rozumí se, že i my přejeme dítěti i pamsek i zábavu, ale ne tak, aby utrácelo takto všecko, co dostane.

Zvláště doporučujeme rodičům, aby podporovali šetření účelové, na šaty, obuv, školní knihy a potřeby na začátku školního roku, na nějaký výlet školní na dějinně nebo krajinářsky památná místa. To jsou vydání, která rodiče neminou, ale dítě je dovede lépe oceniti, vidí-li, jak dlouho muselo šetřiti. Kdo šetřil na šaty, bude šetřiti šatů.

ŠKOLNÍ STRÁDALNA V ČERVENÝCH JANOVICÍCH

patří zásluhou ředitele škol Fr. Vintra k nejstarším, nebot založena byla již roku 1904. Samostatná školní strádalna zařízena je dle vzoru Kampeříčky, (která je největší českou Kampeličkou, spravujíc $10\frac{1}{2}$ milionu Kč vkladů). Strádalna školní je vedena činovníky volenými z řad žactva — členů strádalny. Vede si samostatné knihy, sestavuje účetní závěrku, koná valné hromady — vše za dozoru učitele. V roce 1928 spravovala strádalna 96.595 Kč. Je vzorným dokladem, jak škola může prakticky připravovati žactvo pro život. Kéž tento příklad najde na našich školách hojně následovníků.

„Věřitelova paměť lepší jest než dlužníkova;
nebo věřitelé nátežeji k silně věřici sektě,
všechny dny v kalendáři pečlivě pozorujíci“.

Fr. C. Kampeltk.

Zápůjčky.

Skoro každý přijde někdy do postavení, že si musí vypůjčiti. Dlužiti se na věc rozumnou a případně výnosnou není, proč by se za dluh styděl a proč by chodil pro úvěr daleko, kde ho neznají. Neznají-li, pak se zeptají. Dnes se bez informací vůbec nepůjčuje. Mnohý občan by se podivil, že v Kampeličce je známo, že se dluží jinde, neboť dojde tam dotaz o jeho poměrech.

Kampelička má poskytovati úvěry provozovací a krátkodobé, neboť i její vklady jsou krátkodobé. Ze některý vklad leží v ní kolik let, nic na věci nemění, neboť může být v krátké době vypovězen a vybrán.

Úvěry mají býti také svou výši přiměreny prostředkům Kampeličky. To nejde, aby několik členů, třeba by za to měli, si rozpůjčili všechny vklady, Kampelička musí pamatovati, že všichni členové mají právo úvěr žádati. V žádné Kampeličce nemají se vyskytovati úvěry do desítek tisíců, leda by byla zvláště silná a žádal to zájem všeobecný. Do skleněného akvaria se nedává kapr, nýbrž jen drobné rybičky a tak Kampelička s půl milionem přebytků nemůže poskytnouti úvěr 100.000 Kč, třeba byla jistota „na cement“. Ostatně každý cement také nedrží.

Kdo se chce vydlužiti, nemá čekati na poslední chvíli. Jednak se musí představenstvo na úvěru usněsti, jednak nejsou vždy peníze v zásobě. I činovníci i dlužník mají pamatovati, že přednější je vkladatel, jenž chce vybrati své peníze, než kdo se chce dlužiti cizí. Kdo si přijde dlužiti v neděli a v pondělí peněz potřebuje, může snadno vyjít naprázdno, ne že by se mu půjčiti nechtělo, ale že není okamžitě peněz pohotově.

Kdo se uchází o půjčku, má po přednesení žádosti odejít, aby se členové představenstva mohli poraditi. Nesluší se býti přítomen a někdy to není ani příjemno, když některý přísedící nesouhlasí. Přivedl-li si někdo rukojmí, mohou se podepsati a odejít. Nebude-li zápůjčka povolena, strčí se dluhopis do kamen.

Představenstvo při povolování zápůjček nehledí nebo aspoň nemá hleděti na osobu lidskou a proto nikdo mu nemá zazlívat, když zápůjčka nebyla povolena. Je dlužno uvážiti, že představenstvo je odpovědno

za svěřené peníze a musí s nimi hospodařiti pečlivěji než s vlastními.

Nikdo nemá žádati pro sebe výhody, na př. aby mu bylo půjčeno jen s jedním rukojmím, nebo aby mu byla vyplacena záloha na půjčku. Dokud není dluhopis rádně podepsán, nesmí nic ze záruk být vyplaceno. Nelze žádati na pokladníkovi a starostovi, aby takovou odpovědnost na sebe brali.

Při určení splátek má dlužník svědomitě uvážiti své možnosti a neslibovati nad své síly. To má dělati tím spíše, že Kampelička je vždy ochotna bez výpovědi kapitálu přijmouti splátky větší, než bylo v dluhopisu napsáno.

Zemědělec nemá zajištěný příjem vůbec a dokonce neví, kdy určité něco bude moci prodati. Proto nikdo nemá za zlé, nedodrží-li se splatnost na den. Jest však požadavkem slušnosti, aby dlužník aspoň týden napřed se dostavil a o poshovění požádal. Kampelička mu peníze nenabízela a není tudiž vhodno, aby musela upomínati. Starost má míti dlužník. Není pro dlužníka hanbou, že na základě známých okolností platiti nemůže, ale že se neomluví a upomínati se nechává.

Při levné úrokové míře, v Kampeličkách běžné, dostává se dlužníku vlastně dobrodiní a za to má odpláceti pořádkem.

Platí-li se starý dluh novým dluhopisem, byla při dělání dluhu mýlka. Dlužník se měl obrátiti na Hypoteční banku, kde by mu půjčili hned na 40 až 70 let.

Rukojmí ručí, že dluh bude v určity, v dluhopisu napsaný čas zaplacen. Neučiní-li tak dlužník, jsou k tomu povinni rukojmí. Je omyl, že rukojmí ručí „dvě léta“ a pak že je volný. Takové ručení by nic neznamenalo a bylo by škoda inkoustu na podpis. Spolek může na žádost dlužníkova a za souhlasu rukojmí splatnost dluhu oddáliti, ale nemusí tak učiniti a může zaplacení žádati od kteréhokoliv rukojmí.

„Ouroky zbystra kroky dělají a mají roky krátke,
neb nespí, neleží, vždy neustále běží.“

Desky zemské krále Českého.

Úvěr na běžném účtu.

Pro členy se značným obratem peněz je výhodno vyžádati si úvěr na běžném účtu. Kdežto splátka na dluhopis nesmí v žádném případě být vrácena, lze na běžném účtu dlužní zatížení střídati, ba i přejít ve vkladní účet. Následkem toho nemusí dlužník nechávati dočasné přebytky ležeti bez úžitku a může si tak celkový úrok roční značně snížiti. Bohužel, mnoho běžných účtů neběhá ale sedí na doklad, že jeho majitel nerozumí svému prospěchu. Majitel běžného účtu nemůže žádati, aby mu bylo vyplaceno více, než nač smlouva zní, a to ani na krátkou dobu. Je-li potřeba většího úvěru náhodná a opravdu krátkodobá, ať podepíše rádně zaručený dluhopis, může-li se opakovati, ať podepíše novou smlouvu. Úroky z běžného účtu musí dlužník koncem roku platiti hotově.

Společný nákup.

Kde Kampelička společně nakupuje, smí zboží objednávat pouze pro členy, poněvadž dodávkou nečlenům by se připravila o daňové výhody, což by byla ztráta nezodpověditelná.

Kampelička má kupovati všechno výhradně u Kooperativy, u Agrasolu, neb u skladištěního družstva, kde všude má záruku dobrého zboží.

Má také vychovávat členstvo, aby si jen dobré zboží přálo. Okolnost, že dobré zboží více stojí, není na škodu. Co stojí málo peněz, obyčejně ani za ty peníze nestojí.

Členové mají kupovati zboží jen pro sebe, aby se uchránili vždy možných zmatků a upomínání, když druhý občan nečlen neplatí. Kdo chce se účastnit výhod společného nákupu, má také účastnit se povinností členských.

Zboží má býti pravidelně placeno hotově. V žádném případě nemá býti s placením odkládáno déle než do přijetí užitku ze zboží. Uhlí tedy musí býti zaplaceno dřív, než se spálí, hnojiva a osiva nejpozději po žních. Kdo má peníze uložené na knížce, at je vyzdvihne, kdo má běžný účet, at zboží zaplatí z něho. Spolkový hospodář není k tomu, aby poskytoval úvěr.

Cím je pohledávka za zboží starší, tím větší nesnáz je s jejím vymaháním.

Při každém zboží má spolek určiti lhůtu splatnosti a po ní počítati úroky aspoň takové jako ze zájupíček. Čekati za zboží bez úroku by bylo křivdou na dlužnících peněz a přímou výzvou, aby se s placením odkládalo.

Stroje spolkové.

Kampeličky někdy pro členy kupují stroje, které by pro jednotlivce byly příliš drahé nebo kterých by nemohl jeden zemědělec náležitě využitkovati. Někde také není dost porozumění pro hospodářský pokrok, který se bez strojů neobejde.

V mnohých obcích mají starší hospodářský spolek, jenž stroje má nebo máje dostatek členů, může je se subvencí koupiti.

Ale není tomu tak všude. Na takových místech musí pomoci Kampelička, která stroj koupí a pak 10% umořuje jako ostatní spolkový inventář. Kampelička ovšem může stroj půjčovati pouze členům, aby nepřišla do nesnází pro obchodování s nečleny. Ale i jinak lze docela spravedlivě říci, že kdo nechce býti členem Kampeličky, nemá také od ní ničeho žádati, ani ne půjčení stroje.

Je všeobecnou povinností šetřiti věcí svých i cizích, soukromých i spolkových. Proto musí býti šetřeno i strojů společně koupených a nesmí nikdo je považovati jako za věc bez pána, které není třeba opatřovati, protože „není moje“. Proto musí ve spolku i stroje býti v pořádku a musí býti zvolen člen, jenž by měl stroje na starosti a byl za ně odpověden. Není to příjemná úloha, ale není pomoci, někdo to dělat musí, jinak by stroje příliš trpěly a sloužily by jen krátkou dobu.

Vždy je potřebí, aby stroje byly v pořádku udržovány.

Činovníci spolkovi.

Kdo přijde do Kampeličky, domnívá se, že členové představenstva se starostou jsou „pány v Kampeličce“. Jsou a nejsou. Oni ovšem rozhodují, kdo má býti přijat za člena, komu a kolik se má půjčiti, zda se přijme ten či onen rukojmí, co se má objednat a zač prodávat, dělají návrhy pro valnou hromadu. V tom jsou páni. Ale zase v celém svém úřadování nemohou dělati, co by chtěli, protože je omezuje zákon, stanovy a jednací řád. Za zachování těchto předpisů ručí nejen svou ctí občanskou a úřední, ale také odpovědností za správu, kterážto odpovědnost v případě zaviněných ztrát by mohla býti dosti citelná.

Toho si mají býti vědomi i činovníci i členové i obecenstvo. První mají mítí vůli zachovávat předpisy, členové a vkladatelé zase nemají žádati porušení předpisů. Každý si má uvědomiti, že kdo žádá porušení předpisů k vůli sobě, nesmí naříkat ani vyčítati, byly-li předpisy porušeny na jeho škodu. Předpisů má býti dbáno vždy. Již před 2000 lety bylo pravidlem: *Zachovávej řád a on zachová tebe.*

Při úřadování má býti přítomen starosta neb jeho náměstek, jeden člen představenstva a pokladník, protože vkladatel i dlužník má právo na úplné potvrzení platu. Zato zase nemá nikdo žádati na pokladníkovi, aby přijímal nebo vyplácel peníze, mimo případy mimořádné a nenadálé nutnosti. Aby úřední hodiny musely býti zachovávány, je dán předpis o rozdělení klíčů od pokladny mezi starostu a pokladníka, aby žádný z nich nemohl sám k penězům. To není nedůvěra k nim, ale ochrana před porušováním jednacího řádu a zbytečnou odpovědností.

Činovníci jsou povinni zachovávat tajemství o vkladech i záplýjkách a proto nemá na nich nikdo vyzvídati. Mlčení o těchto věcech se zachovává i proti úřadům, tím spíše proti obecenstvu. Některých činovníků tázati se je zbytečno, protože, neúčastnice se úřadování, nic nevědí.

Členové mají pamatovati, že si činovníky sami zvolili a že v nich mají ctiti svou vůli a volbu.

NAŠE KAMPELIČKY

usilují nyní všude, aby kanceláře jejich byly v rádných a pěkných místnostech. Ty, které dobře hospodařily, stavějí si vlastní domky. Jak pěkně působí účelná budova Kampeličky, vidíme z obrázku Kampeličky v Paračově u Strakonic, o jejíž výstavbu zasloužil se dlouholetý starosta její Frant. Blažek, náš věrný a nadšený pracovník družstevní.

Ústřední jednota hospodářských družstev.

Jako Kampelička soustřeďuje občanstvo svého obvodu k činnosti vkladatelské, zápůjčkové, obchodní a výchovné, tak také Ústřední Jednota vykonává pro českou oblast naší země podobný úkol. Ona jest místem, kam spořitelní a záložní spolky ukládají své přebytky, kde se v případě potřeby peněz dluží, kde hledají a nalézají rady a pomocí a hlavně odkud jsou revidovány.

Revisa je jedním z nejdůležitějších podkladů pro důvěru v peněžní ústav, protože objevuje závady zaviněné i bezděčné, radí a pomáhá při jejich odstraňování. K tomuto cíli vydržuje Ústřední Jednota velkou kancelář odborně vzdělaných revisorů, kteří objíždějí Kampeličky i družstva. Revisa vykonaná Ústřední Jednotou je revisí zákonnou, t. j. koná se vlastně jménem krajského soudu. Aby byla naprostě účinnou, musí být spojena s revisí dozorčí rady, jež zná domácí poměry a lidi. Revident soudí jen dle knih a co je v nich psáno, o povaze a poměrech členů věděti nemůže.

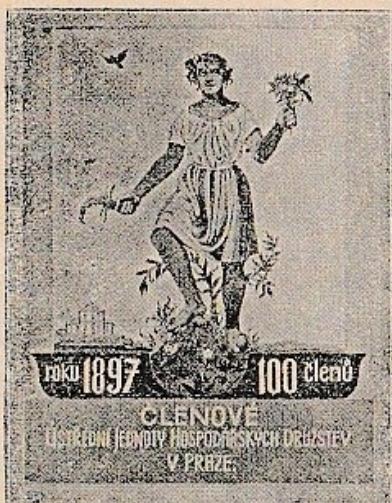
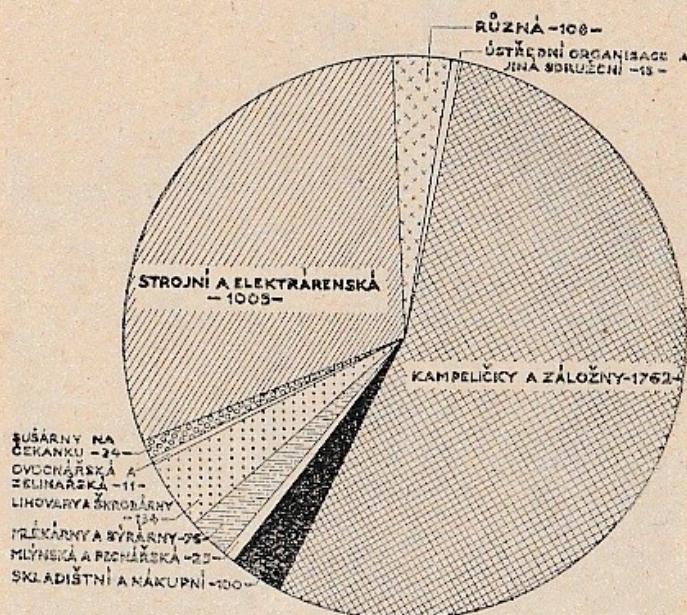
Důležitost Ústřední Jednoty je jasna z dějin družstevnictví. Dokud nebylo společné organizace, družstevnictví u nás živořilo. Jakmile však měli ochotní pracovníci kam se obrátiti o radu a hlavně o revisi,

našel čilý ruch na poli družstevním Kampeliček a později družstev přibývalo, činnost jejich se prohlubovala, nedostatky se odstraňovaly. Ústřední Jednota jednala za spolky i družstva s úřady, hlavně soudy, často i ve věcech, které nejsou zcela družstevní.

Každým rokem přibývalo i společenstev i důvěry k ústředí, až byla vybudována veliká organisace, jejíž rozsah udávají tato čísla: koncem roku 1928 bylo členy ÚJHD. — 1762 Kampeliček a založen a 1511 družstev neúvěrních a sdružení jiných (bližší viz na připojeném diagramu). Koncem roku 1928 spravuje ÚJHD. 917 milionů Kč vkladů, které zajištěny jsou vedle podílů v částce 9,186.000 Kč hlavně rezervními fondy, které po provedené stabilizační bilanci jsou vykázány sumou 101,471.000 Kč. Vlastní jmění činí tedy 12 % svěřených vkladů, čímž staví se Ústřední jednota mezi nejlépe vybavené peněžní ústavy našeho státu.

**ROZDĚLENÍ DRUŽSTEV ÚSTŘEDNÍ JEDNOTĚ PŘÍČLENĚNÝCH
DLE JEDNOTLIVÝCH KATEGORIÍ K 1. LEDNU 1929.**

ÚHRNNÝ POČET 3273 DRUŽSTEV.

*„Po krajích na venkove lid dělný také
dobročinných ústavů potřebuje, které
budou rozmnožovat pracovitost, spořivost
a střízlivost u lidu podněcovati, proti
zchudnutí znamenitě chrániti, mrtvé
kapitálky v temnu dušené sbírat; orbu,
řemeslný průmysl podporovati.“*

Fr. C. Kampeličk.

Poslání Kampeliček.

Na první pohled se zdá, že Kampelička je peněžní ústav jako jiný, jenom že menší jak činností spořitelní, tak úvěrovou. Snad by se také poukazovalo na rozdíl, že větší peněžní ústavy jsou vedeny odborně vzdělanými silami, kdežto u nás pracují činovníci z ochoty.

Je pravda, že Kampelička podobně snaží se přijímati co nejvíce vkladů, že na nich podobně, ale poměrně mnohem méně získává a že zisk Kampeličky zůstává na vsi, jako zisky větších ústavů městských v městě. Rozdíl je v tom, že Kampelička z 99 % pracuje s penězi vydělanými a ušetřenými v jejím obvodě nebo lidmi k ní příslušnými, kdežto ústavy městské pracují ze značné části také s úsporami venkova. Užitek z těchto peněz zůstává v městě, na venkov se nevrací skoro nic.

Zde se blížíme ideovému poslání Kampeliček. Neshledáváme je v závisti, že našimi penězi vládne jiný — vždyť venkovan mu je svěřuje sám, nejsa nucen. Nezáleží v hamžné snaze, aby venkov co možno nejvíce získal. Ideové poslání Kampeliček spočívá ve snaze, aby venkov budoval hospodářskou samosprávu a blížil se hospodářské rovnocennosti s městem, aby vyvrcholil svou svobodu.

Kampeličky jsou v tomto velikém díle hospodářské samosprávy venkova dělníky sice drobnými, ale svým počtem, řekli bychom svou všudypřítomnosti, složkou velmi důležitou.

Je-li ideovým posláním Kampeliček spolupracovati k rovnocennosti venkova s městy také ve směru hospodářské samosprávy, pak za mravní jejich poslání určili bychom výchovu venkovanů, aby mohli provésti úkol dříve naznačený. Je potřebí, aby venkov si osvojil

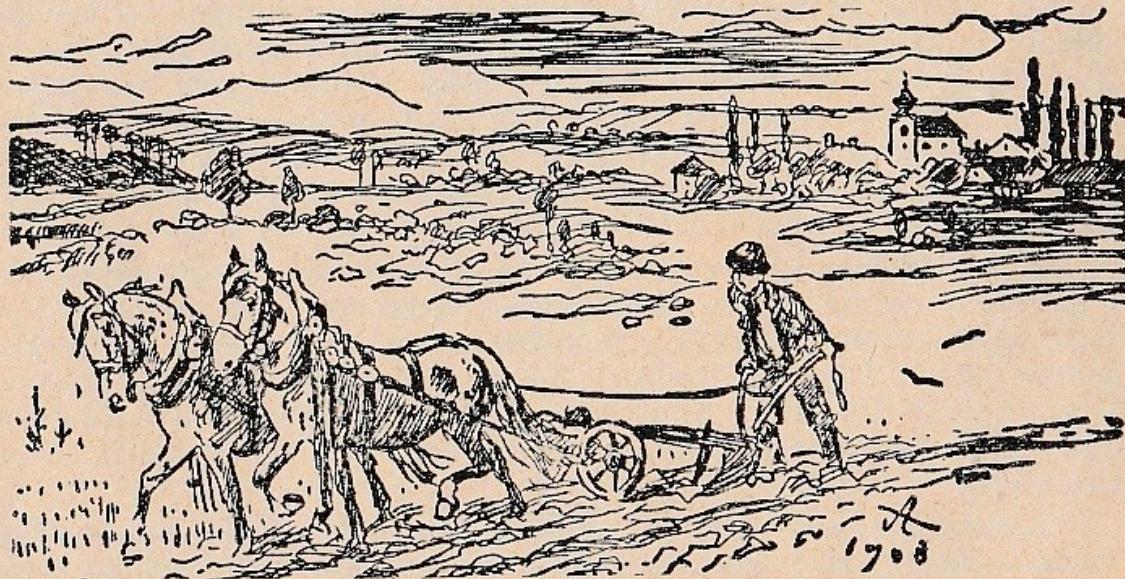
všechny vlastnosti dobrého obchodníka a pohrdl prostředky kramářskými. Naši družstevníci bez ohledu, kterému oboru náležejí, mají si osvojiti a ve svém okolí rozšiřovati píli, poctivost, která je věrna danému slovu a dovede žádati dodržení podmínek jak co do času, tak do obnosu, jakosti a množství zboží. Kampelička má svým jednáním s lidmi vštěpovati jím přesvědčení, že cennější je pořádnost než jméní — a dodržení slova že je více vítáno než sebe větší zisk na úrocích z prodlení. Kampelička má vésti k šetrnosti a tím k pracovitosti, k poctivému nabývání jméní a následkem toho k odl žení falešného studu stejně nad vkladem — ovocem práce — jako nad zápůjčkou — prostředkem k práci intensivnější.

Kampelička by měla být jakýmsi mravním měřítkem pro občanstvo. Členství v Kampeličce mohlo by být považováno za vysvědčení řádného občana a odmítnutí přihlášky členské nebo žádosti za úvěr zase výstrahou a pobídka k zpytování svědomí.

Můžeme před veřejností dosvědčiti, že naše Kampeličky svým povinnostem dobře porozuměly a že naši činovníci vedou Kampeličky sami a vedou je dobře.

„Má-li pluh Tě k zámožnosti vésti,
musíš sám jej ve svých rukách nésti,
vlastní silou může štěstí kvést.“

Fr. C. Kampelik

Články ve všeobecné části této ročenky, počínaje článkem „Družstevnictvím“ atd. — jsou napsány Fr. J. Kroherem, I. náměstkem starosty Ústřední jednoty hospodářských družstev v Praze.

LEDEN	ÚNOR	BŘEZEN	DUBEN	KVĚTEN	ČERVEN
1 S Nový rok	1 S Ignáce b.	1 S Albina b.	1 Ú Hugona b.	1 Č Sv. práce	1 N Fortunata
2 Č Makaria	2 N Očíř. P. M.	2 N Anežky č.	2 S Frant. z P.	2 P Zikmunda	2 P Eražima
3 P Jenovefy	3 P Blažeje b.	3 P Kunhuty	3 Č Richarda b.	3 S Nal. sv. kr.	3 Ú Klotilda ☽
4 S Gordia	4 Ú Veroniky	4 Ú Kazimíra	4 P Isidora	4 N Floriana	4 S Frant. Kar.
5 N Telesfora	5 S Háty	5 S Popelec	5 S Vincence F.	5 P Pia V. pap. ☽	5 Č Bonifáce
6 P Sv. 3 králů	6 Č Doroty p. ☽	6 Č Bedřicha	6 N Celestina ☽	6 Ú Jana ap.	6 P Norberta
7 Ú Luciana	7 P Romualda	7 P Tomáše Aq.	7 P Heřmana	7 S Stanislava	7 S Roberta
8 S Erharda ☽	8 S Jana z M.	8 S Jana z B. ☽	8 Ú Alberta	8 Č Zj. sv. Mich.	8 N Hod. B. sv.
9 C Basiliše	9 N Apoleny	9 N Františky	9 S Marie Kl.	9 P Řehoře N.	9 P Pond. Sv.
10 P Agathona	10 P Školastiky	10 P 40 muč.	10 Č Ezechiela	10 S Gordiana	10 Ú Markety kr.
11 S Hygina I.	11 Ú Evrosiny	11 Ú Konstantina	11 P Lva I. p.	11 N Mamerta	11 S Barnab. ap. ☽
12 N Proba	12 S Eulalie	12 S Řehoře I.	12 S Julia I. p.	12 P Pankráce ☽	12 Č Basilida a s.
13 P Leontina	13 Č Řehoře II p. ☽	13 Č Růženy	13 N Květ. n. ☽	13 Ú Serváče ☽	13 P Antonína P.
14 Ú Hilaria ☽	14 P Valentina	14 P Matyldy ☽	14 P Justina	14 S Bonifáce	14 S Basilia V.
15 S Pavla p.	15 S Faust. a Jov.	15 S Longina	15 Ú Anastazie	15 Č Žofie	15 N Nej. Troj.
16 Č Marcella I.	16 N Juliany	16 N Klementa	16 S Kalista	16 P Jana N.	16 P Bennona
17 P Antonína p.	17 P Flaviana	17 P Patrika	17 Č Zel. čtvrttek	17 S Paschala	17 Ú Adolfa
18 S Petra v R.	18 Ú Simeona	18 Ú Edvarda kr.	18 P Vel. pátek	18 N Venance	18 S Marka a M.
19 N Kanuta	19 S Mansveta	19 S Josefa pěst.	19 S Bílá sobota	19 P Petra Cel.	19 Č Bož. Těla ☽
20 P Fab. a Šeb.	20 Č Hilaria ☽	20 Č Jáchyma	20 N Hod. B. v.	20 Ú Bernard. ☽	20 P Silvera
21 Ú Anežky p. ☽	21 P Eleonory	21 P Benedikt. o.	21 P Pond. vel.	21 S Ubalda	21 S Aloise z G.
22 S Vincenc	22 S Petra stol.	22 S Oktaviána ☽	22 Ú Sot. a Kaja	22 Č Julie	22 N Pauliny
23 Č Zasn. P. M.	23 N Petra D.	23 N Serapiona	23 S Vojtíšcha	23 P Desideria	23 P Edeltrudy
24 P Timothea	24 P Matěje ap.	24 P Gabriela	24 Č Jiřho	24 S Jany	24 Ú Nar. Jana K.
25 S Obr. Pavla	25 Ú Valburgy	25 Ú Zv. p. M.	25 P Marka ev.	25 N Urbana	25 S Ivana
26 N Polykarpa	26 S Markety K.	26 S Haštala	26 S Kleta a M.	26 P Filipa N.	26 Č Jana a Pav. ☽
27 P Jana Zlat.	27 Č Leandra	27 Č Jana Dam.	27 N Jaroslava	27 Ú Bedy Ct.	27 P Ladislava
28 Ú Karla Vel.	28 P Romana ☽	28 P J. Kapistr.	28 P Vitališe ☽	28 S Vilémá ☽	28 S Ireneia
29 S Frant. Sal. ☽		29 S Eustasia	29 Ú Petra m.	29 Č Nanvst P.	29 N Petra a P.
30 Č Martiny p.		30 N Kvirina ☽	30 S Kateřiny S.	30 P Ferdinandova	30 P Pavla pam.
31 P Petra Nol.		31 P Kvidona		31 S Petronily	

1930.

ČERVENEC	SRPEN	ZÁŘÍ	ŘÍJEN	LISTOPAD	PROSINEC
1 Ú Theobalda	1 P Petra v ok. ☽	1 P Jiljího	1 S Posv. chr.	1 S Všechn Sv.	1 P Eligia
2 S Navšt. P. M.	2 S Alfonsa z L.	2 U Štěpána kr.	2 Č Andělů str.	2 N Caesaria	2 Ú Bibiány
3 Č Heliodora ☽	3 N Nal. Štěpána	3 S Mansveta	3 P Kandida	3 P Dušiček	3 S Františka X.
4 P Prokopa	4 P Dominika	4 Č Rosalie	4 S Frant. z As.	4 Č Karla Bor.	4 Č Barbory
5 S Cyr. a M.	5 Ú P. Marie S.	5 P Viktorina	5 N Placida a s.	5 S Emericha	5 P Judithy
6 N Isaiáše	6 S Prom. Páně	6 S Vavřince J.	6 P Brunona	6 Č Linharta ☽	6 S Mikuláše b. ☽
7 P Vilibalda	7 Č Kajetána	7 N Reginy	7 Ú Slavn. růž. ☽	7 P Engelberta	7 N Ambrože
8 Ú Alžběty kr.	8 P Cyriaka a s.	8 P Nar. P. M. ☽	8 S Brigit	8 S Bohumíra	8 P N. Poč. P.
9 S Vavř. z Br.	9 S Romanu m. ☽	9 Ú Petra Klav.	9 Č Diviše	9 N Theodora	9 Ú Leokadie
10 Č 7 bratří ☽	10 N Vavřince	10 S Mikuláše T.	10 P Frant. Borg.	10 P Přen. sv. L.	10 S Melchiada
11 P Pia I. pap.	11 P Filomeny	11 Č Prota a H.	11 S Emiliána	11 Ú Martina b.	11 Č Damáša p.
12 S Nabor. a F.	12 Ú Kláry p.	12 P Jména P.M.	12 N Maximil.	12 S Benedikta b.	12 P Synesia ☽
13 N Markety	13 S Hypolita	13 S Amáta	13 P Eduarda V.	13 Č Stanislava K. ☽	13 S Lucie p.
14 P Bonavent.	14 Č Eusebia	14 N Pov. sv. kr.	14 Ú Kalista I.	14 P Josafata	14 N Spiridoná
15 Ú Rozesl. ap.	15 P Nbuz. P.M.	15 P Nikomedá ☽	15 S Terezie p. ☽	15 S Leopolda	15 P Ireneia
16 S Marie Kar.	16 S Rocha	16 Ú Ludmily	16 Č Havla op.	16 N Otomara	16 Ú Albiny
17 Č Alexia	17 N Jáchyma ☽	17 S Lamberta	17 P Hedviky	17 P Řehoře div.	17 S Lazara
18 P Kamila z L.	18 P Heleny	18 Č Josefka Kup.	18 S Lukášev.	18 Ú Odona z Kl.	18 Č Graciána
19 S Vinc. z P.	19 Ú Ludvíka T.	19 P Januaria a s.	19 N Petra z Alk.	19 S Alžběty vd.	19 P Nemésia
20 N Jarolíma	20 S Bernarda	20 S Eustacha	20 P Jana Kent.	20 Č Felixe z V. ☽	20 S Kristiána ☽
21 P Anakleta	21 Č Jany Fr.	21 N Matoušev.	21 Ú Voršíly ☽	21 P Obět. P. M.	21 N Tomáše ap.
22 Ú Marii Magd.	22 P Timothea	22 P Mauricia a s. ☽	22 S Korduly	22 S Cecília p.	22 P Demetr. F.
23 S Apolináře	23 S Filipa B.	23 Ú Tekly	23 Č Severina	23 N Klim. I. P.	23 Ú Viktorie
24 Č Kristiny	24 N Bartolom. a. ☽	24 S Marie de M.	24 P Rafaela	24 P Emilie	24 S Ad. a Evy
25 P Jakuba ap. ☽	25 P Př. sv. Vojt.	25 Č Kleofáše	25 S Kryšpína	25 Ú Kateřiny	25 Č Nar. Páně
26 S Anny	26 Ú Ludvíka kr.	26 P Korn. a C.	26 N Evarista	26 S Silvestra op.	26 P Štěpána
27 N Pantaleona	27 S Rufa	27 S Kosmy a D.	27 P Sabiny	27 Č Valeriana	27 S Jana ev.
28 P Inocence	28 Č Augustina	28 N Václava k.	28 Ú Pr. sam.	28 P Rufa ☽	28 N Mladáteck ☽
29 Ú Marty p.	29 P Jana stěti	29 P Michala sr. ☽	29 S Narcise ☽	29 S Saturnina	29 P Tomáše b.
30 S Abdona a S.	30 S Růženy z L.	30 Ú Jeronýma	30 Č Marcella	30 N Ondř. ap.	30 Ú Davida kr.
31 Č Ignáce z L.	31 N Raimunda ☽		31 P Wolfganga		31 S Sylvestra

Spořitelní a záložní spolek pro Běrunice a okolí,

zapsané společenstvo s neobmezeným ručením

přijímá od členů i nečlenů
vklady na výhodný úrok
při nejlepší záruce.

Poskytuje členům:
levný úvěr,
kupuje, prodává a uschovává
cenné papíry.

Záruky, jež poskytujeme
vkladatelům, jsou nejlepší a poskytují
plnou jistotu za každých okolností.

Úrok ze vkladů jest výhodný; úrok ze zápujček
jest vůbec nejlevnější. — Vedeme svou
„Kampeličku“ v duchu s vědomím o cenném, nevydělečném a výsledky své práce předkládáme našemu
občanstvu na valné hromadě k posouzení. Náš ústav je
podroben povinné zákonní revizi, kterou
svědomitě vykonává ÚSTŘEDNÍ JEDNOTA HOSPO-
DÁŘSKÝCH DRUŽSTEV, největší svaz zemědělských
družstev v naší republice,

Zachováváme přísné obchodní tajemství
o všech vkladech a zápujčkách i vůči úřadům

